

Kjernekompetanseområder for Masterprogram i folkehelsevitenskap (MPH)/ Masterprogram i helsefremmende arbeid (MHP)

23. mai 2024

Norsk nettverk for utdanning og forskning innen helsefremming (<https://helsefremmingsnettverket.no/>) fremmer forslag til revisjon av kjernekompetanseområder som bør inngå i masterprogram i folkehelsevitenskap og helsefremmende arbeid. Slike kjernekompetanseområder ble opprinnelig utviklet av nettverket september 2014 i samarbeid med Helsedirektoratet og Folkehelseforeningen.

Bakgrunn

Hensikten med felles kjernekompetanseområder for MPH/MHP er å:

- Styrke kunnskapen om helsefremmende og forebyggende faktorer i samfunnet
- Bidra til å utvikle og skape en folkehelsevitenskapelig identitet
- Etablere og videreføre et felles kompetansegrunnlag i norske utdanninger som ivaretar de sentrale elementene i kunnskapsbasert folkehelsearbeid
- Bidra til at utdanningsinstitusjonene anvender kjernekompetanseområdene aktivt i utvikling og revisjon av sine masterprogram innen folkehelsevitenskap, folkehelsearbeid og/eller helsefremmende arbeid
- Øke utdanningenes samfunnsrelevans og sikre kvaliteten i utdanningene
- Synliggjøre kompetansen overfor fremtidige arbeidsgivere og samfunnet for øvrig

Følgende definisjoner av folkehelse, folkehelsearbeid og helsefremming bør være obligatoriske og ligge til grunn for utdanningsprogram innen folkehelse og helsefremmende arbeid:

- **Definisjon av folkehelse i henhold til folkehelseloven (2011) §3:**
Folkehelse: Befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i befolkningen.
Folkehelsearbeid: Samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk helse og somatisk sykdom, skade og lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.
- **Definisjon av helsefremming i henhold til Ottawa charteret:**
Helsefremming er prosesser som gjør mennesker i stand til å øke kontrollen over, og bedre sin helse (WHO Ottawa charter 1986). Helsefremmende arbeid er å arbeide for at det enkelte individ så vel som felleskapet (lokalsamfunn/storsamfunn) vinner kontroll over forhold som påvirker helsen (NOU 1991: 10 Flere gode leveår for alle).

Kjernekompetanseområdene:

Kunnskaper om:

- determinanter for folkehelse, inkludert faktorer som fremmer helse og forebygger sykdom. Det legges vekt på faktorer som kan bidra til sosiale ulikheter i helse, slik som sosiale, kulturelle, samfunnsmessige og sosioøkonomiske, miljømessige og individuelle faktorer. Videre vektlegges det komplekse samspillet mellom ulike faktorer.
- folkehelserelaterte problemstillinger som kan knyttes til gruppers status som minoritet i samfunnet og bevissthet om ulikheter i perspektiver på helse, livskvalitet og bærekraft i ulike befolkningsgrupper.
- utviklingen av folkehelsepolitikken internasjonalt og nasjonalt.
- globale, nasjonale og regionale politiske, økonomiske og juridiske føringer relevante for helsefremmende og forebyggende arbeid.
- det norske forvaltningssystemet på alle nivåer.
- nasjonal folkehelsepolitikk, herunder policy analyse, relevante lover og føringer, forvaltningens planleggingssystemer og planprosesser med relevans for å bedre folkehelsen.
- vitenskapsteori og anvendte metoder i folkehelsevitenskap.

Ferdigheter i:

- å identifisere, vurdere relevansen av, og argumentere for å gjennomføre helsefremmende og forebyggende intervensjoner for ulike befolkningsgrupper.
- systematisk folkehelsearbeid jf. Kravene i folkehelseloven.
- utøvelse og ledelse av systematisk folkehelsearbeid i samarbeid med aktuelle aktører med utgangspunkt i teori og empiri.
- planlegging og gjennomføring av involverings- og medvirkningsprosesser i folkehelsearbeid.
- digital kompetanse og kan søke informasjon relevant for folkehelsearbeid i et komplekst informasjonslandskap.
- kritisk analyse av ulike informasjonskilder og vitenskapelig litteratur ved formidling av fagområdet.
- planlegging, iverksetting og evaluering av forsknings- og utviklingsprosjekter i folkehelsearbeid, i samhandling med relevante aktører og i ulike settinger.
- å identifisere og problematisere ulike etiske spørsmål i helsefremmende og forebyggende arbeid.

Kompetanse i:

- å analysere praktiske, teoretiske og etiske problemstillinger innen folkehelsefeltet.
- gjennomføring av ett selvstendig forsknings- eller utviklingsprosjekt innen folkehelsefeltet.
- å anvende fagkunnskaper og ferdigheter selvstendig i nye situasjoner for å gjennomføre systematisk folkehelsearbeid

- å kommunisere faglige problemstillinger innen folkehelse og helsefremming til andre fagpersoner, politikere og ulike målgrupper.
- teamarbeid og tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid.
- nytenkning og innovasjon innen folkehelsefeltet.

Dato/ sted

Ruth Kjærsti Raanaas
Leder av Norsk nettverk for utdanning
og forskning innen helsefremming

[Kirsti Sarheim Anthun \(May 30, 2024 09:11 GMT+2\)](#)

Kirsti Sarheim Anthun
Nestleder av Norsk nettverk for utdanning
og forskning innen helsefremming